

תת"ע 10925/06/17 - מדינת ישראל נגד זיאדה עאמר

בית משפט השלום לתעבורה בירושלים

תת"ע 10925-06-17 מדינת ישראל נ' זיאדה עאמר
בפני כבוד השופט ארנון איתן

בעניין: מדינת ישראל
עו"ד רפי לאון

המאשימה

נגד

זיאדה עאמר

עו"ד אשרף עבד אל קאדר

הנאשם

הכרעת דין

כתב האישום ועובדות מוסכמות:

1. על פי כתב האישום נהג הנאשם ביום 9.6.17 ברכב מנועי מסוג אוטובוס זעיר פרטי מ.ר. 9492360 (להלן: "הרכב") בכביש 437 כשמעולם לא היה מורשה לנהוג ברכב מסוג זה. לנאשם מיוחסת עבירה נלווית נוספת שעניינה נהיגה מבלי שהייתה לו או לאדם אחר פוליסת ביטוח בת תוקף על השימוש ברכב.

בהתאם יוחסו לנאשם העבירות הבאות:

"איסור לנהוג בלא רישיון נהיגה" עבירה בניגוד לסעיף 10 (א) לפקודת התעבורה נוסח חדש תש"ל 1970.

"חובת פוליסה" עבירה בניגוד לסעיף 2 (א) לפקודת ביטוח רכב מנועי נוסח חדש תש"ל 1970.

2. בתשובתו לאישום לא חלק ב"כ הנאשם על העובדות שבו ועל כך שהסיע 12 נוסעים. על פיו הנאשם מחזיק ברישיון נהיגה מסוג C1, המתיר לו לנהוג ברכב ולהסיע בו עד 11 נוסעים. במצב דברים זה טען כי לא נכון היה לייחס לו עבירה בניגוד לסעיף 10(א) לפקודה, כשקיימת הוראת חוק ספציפית, ובענייננו תקנה 84(ב) לתקנות התעבורה למקרים בהם ישנה הסעת נוסעים מעבר למותר. ב"כ הנאשם הוסיף, כי סעיף 10(א) לפקודה בעיקרו מכון לסוג הרכב בעוד בענייננו נוגעת העבירה במספר הנוסעים אותם

הסיע הנאשם. על פיו העובדה, כי הנאשם הסיע נוסע נוסף מעל מה שהותר לו ברישיון אינה פוגמת בכישוריו או בהרשאה שניתנה לו לנהוג ברכב מסוג זה. בנסיבות אלו ביקש לזכותו מהעבירה המיוחסת לו ולהרשעו חלף זאת בעבירה בניגוד לתקנה 84 ב לתקנות התעבורה.

3. ב"כ המאשימה ציין, כי בנסיבות בהן הנאשם מאשר את עובדות כתב האישום, נכון היה לייחס לו עבירה בניגוד לסעיף 10(א) לפקודה, שכן הנאשם אינו מחזיק ברישיון מסוג D3 אלא ברישיון מוגבל מסוג C1 כאמור. ב"כ המאשימה אף הפנה לעובדה שהנאשם עבר עבירה נוספת שעניינה נהיגה ברכב מבלי שיש בידו פוליסת ביטוח תקפה על השימוש ברכב. בהתאם לכך, ביקש לדחות את טענת ההגנה ולהרשעו בכתב האישום.

דין:

4. סעיף 10 (א) לפקודה שכתרתו "איסור לנהוג בלי רישיון נהיגה" מציין: **"לאינהגאדם רכב מנועי אלא שהוא בעל רישיון נהיגה תקף לרכב מאותו סוג, שניתן על פי פקודה זו, ולאינהגאדם אלא בהתאם לתנאי הרישיון זולת אם פוטר מחובת רישיון נהיגה במידה שפוטר".**

סעיף 84 לתקנות התעבורה שכתרתו: "הסעת נוסעים" מציין: **"לאיסיעאדם ולאירשה לאחר להסיע ברכב מסוגי כמפורט בטורא' להלן נוסעים במספרה העולה על הנקוב לצד אותם בטור ב'.**

בענייננו קובעת ההוראה כי ביחס לאוטובוס זעיר - כפי שצוין ברישיון הרכב, אולם לאחר ביטול הוראה זו, נקבע הדבר בהתאם לסוג רישיון הנהיגה. כאמור הצדדים אינם חלוקים בכך שהנאשם רשאי לנהוג ברכב מסוג זה, והם גם אינם חלוקים בכך שרישיון הנהיגה של הנאשם (C1) מתיר לו להסיע עד 11 נוסעים, בעוד שלצורך הסעת 12 נוסעים, כפי שמתואר באישום נדרש הוא לרישיון מסוג (D3).

5. עיון בהוראת הסעיף שכתרתו "איסור לנהוג בלי רישיון נהיגה" מלמד, כי קיימות בו שתי חלופות. האחת, **"... רישיון נהיגה תקף לרכב מאותו הסוג"**, ולכך מכוונת ההגנה, שהרי אין חולק שהנאשם כשיר לנהוג ברכב מסוג זה, ועל כך גם המאשימה אינה חולקת. מאידך, להוראת סעיף זה חלופה נוספת הנוגעת לתנאי הרישיון, על פיו: **"... לא ינהג אדם אלא בהתאם לתנאי הרישיון ..."**.

כאמור כותרתו של הסעיף מלמדת כי עיקרו ברישיון הנהיגה, ולא בסוג הרכב ובכך הרי ענייננו. יתר על כן, בנסיבות בהן מסיע נאשם מספר נוסעים העולה על המותר, ושלא בהתאם לתנאי הרישיון בו הוא מחזיק, הרי שהוא מבצע עבירה בניגוד לסעיף 10 א', שכן תנאי הרישיון בהם הוא מחזיק (C1) אינם מאפשרים לו להסיע את מספר הנוסעים שהסיע, ולכך נזקק הוא לרישיון אחר, גבוה יותר מסוג (D3) שאין כאמור ברשותו.

6. לכך יש להוסיף את כוונת המחוקק באשר לתכלית חקיקת סעיף 10 א', לפיו נהג רכב יהיה כשיר לנהוג רק בהתאם לתנאי הרישיון בהם הוא מחזיק. בעיני ועל אף העובדה שמדובר בנוסע בודד מעל מה שהותר לו בתנאי הרישיון, אין המדובר בעניין שולי, ודאי כשמדובר בנהג המסיע מספר רב של נוסעים ברכב ציבורי. דרגות הרישיון המאפשרות להסיע מספר נוסעים גדול יותר קובעות קריטריונים ובהם וותק נהיגה וניסיון נצבר לצד הכשרה מתאימה, שכן על הפרק נהג שאחראי לביטחונם של נוסעים רבים. באופן דומה מסווג רישיון הנהיגה של רוכבי אופנוע, כשכל דרגה מבטאת הגבלה על סוג הכלי ונפח המנוע שלו. בהתאם לכך, העובר על תנאי הרישיון שנקבעו לו, מפר את הוראת סעיף 10 א' באותו אופן בדיוק. על כן, בהסעת נוסעים במספר רב יותר, גדל הסיכון הבטיחותי וישנו צורך להבטיח כי נהג, ודאי נהג ציבורי, ינהג בהתאם לתנאי הרישיון בהם הוא מחזיק.

7. אוסיף, כי בכל מקרה הוראת סעיף 84 (ב) לתקנות התעבורה אינה חלה בענייננו, שכן התייחסותה נוגעת למספר הנוסעים הנקוב ברישיון הרכב. עיון ברישיון הרכב מלמד כי באוטובוס זעיר ובהתאם לתנאי הרישיון, ניתן להסיע עד 14 נוסעים פרט לנהג ומהם ליד הנהג אחד, כך שהנאשם לא הפר את תנאים אלו.

8. בבחינת למעלה מן הצורך, אוסיף כי בתקנות התעבורה קיימת תקנה 8 לפיה **"מי שניתנה לו תעודה חייב למלא אחר התנאים או ההגבלות הכלולים בה, ולא ישתמש בה אדם אלא בהתאם לתנאים או ההגבלות כאמור"**. ואולי לכך מכוונת ההגנה, שבמעשיו הפר הנאשם את התנאים שבתעודה. כאמור לא נדרשתי להכריע בכך, ואולם גם בהסתמך על הוראה זו ניתן לקבוע, כי בענייננו עדיפה הוראת סעיף 10 א' לפקודה בהתאם לחזקות הפרשניות הכלליות, לפיהן חיקוק מיוחד גובר על חיקוק כללי, וכן קיומו של הכלל לפיו תקנות הנבבחינת "חקיקת משנה" ואינן יכולות לגבור על חקיקה ראשית. (ראו לדוגמא: ע"מ 2894/14 משה הר שמש נ' הממונה על חוק חופש המידע ברשות המסים בישראל, (מיום 9.3.2015) ולפסיקה המובאת בו: ע"א 2070/06 תשתית ציוד ובינוי בע"מ נ' עו"ד יעקב גרינוולד - כונס נכסים, (מיום 9.9.2008) וכן אהרון ברק פרשנות במשפט - תורת הפרשנות הכללית 551 (1992).

9. לאור כל האמור אני מרשיע את הנאשם בעבירה שיוחסה לו.

ניתנה היום, כ' שבט תשע"ח, 05 פברואר 2018, במעמד הצדדים

חתימה